

Неотдавнашни политически събития в Унгария

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2012 г. относно неотдавнашните политически събития в Унгария (2012/2511(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 2, 3, 4, 6 и 7 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), членове 49, 56, 114, 167 и 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Хартата на основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за защита на правата на човека, които разглеждат зачитането, насърчаването и защитата на основните права,
- като взе предвид Основния закон на Унгария, приет на 18 април 2011 г. от Държавното събрание на Република Унгария и влязъл в сила на 1 януари 2012 г. (наричан по-долу „новата конституция“), и преходните разпоредби на Основния закон на Унгария, приети на 30 декември 2011 г. от Държавното събрание (наричани по-долу „преходните разпоредби“),
- като взе предвид становища № CDL(2011)016 и CDL(2011)001 на Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианска комисия) относно новата конституция на Унгария и трите правни въпроса, свързани с изготвянето на новата конституция на Унгария,
- като взе предвид своята резолюция от 10 март 2011 г. относно закона за медиите в Унгария¹ и резолюцията си от 5 юли 2011 г. относно преработената конституция на Унгария²,
- като взе предвид съобщението на Комисията относно член 7 от Договора за Европейския съюз, озаглавено „Зачитане и насърчаване на ценностите, на които се основава Съюзът“ (COM(2003)0606),
- като взе предвид учредяването през октомври 2011 г. от Нели Крус, заместник-председател на Европейската комисия, на група на високо равнище относно свободата на медиите и плурализма,
- като взе предвид изявленията на Съвета и Комисията по време на разискванията в пленарна зала в Европейския парламент на 18 януари 2012 г. относно неотдавнашните политически събития в Унгария, както и изслушването, проведено на 9 февруари 2012 г. от комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,
- като взе предвид решението на Европейската комисия от 17 януари 2012 г. да се образува производство за установяване на неизпълнение на задължения от Унгария във връзка с въпроса за независимостта на нейната централна банка и на органите

¹ Приети текстове, P7_TA(2011)0094.

² Приети текстове, P7_TA(2011)0483.

за защита на данните, както и във връзка с мерките, засягащи съдебните органи,

- като взе предвид член 110, параграф 2 от своя правилник,
- А. като има предвид, че Европейският съюз се основава на демокрацията и правовата държава като ценности, както се посочва в член 2 от ДЕС, на недвусмисленото зачитане на основните права и свободи, заложи в Хартата на основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за защита на правата на човека, и на признаването на правната стойност на горепосочените права, свободи и принципи, което се потвърждава и от предстоящото присъединяване на ЕС към Европейската конвенция за защита на правата на човека;
- Б. като има предвид, че настоящите държави членки и държавите в процес на присъединяване към ЕС, както и самият ЕС, са длъжни да гарантират, че съдържанието и процедурите на законодателството на държавите членки са в съответствие със законодателството и ценностите на ЕС, както е заложено по-специално в критериите от Копенхаген, Хартата на основните права и Европейската конвенция за защита на правата на човека, и че буквата и духът на приетото законодателство не е в разрез с тези ценности и инструменти;
- В. като има предвид, че Унгария прие нова конституция на 18 април 2011 г., като Европейският парламент изрази критичното си отношение към приемането и към определени разпоредби на тази конституция в резолюцията си от 5 юли 2011 г., в която бе отправен призив към унгарското правителство да предприеме мерки във връзка с опасенията и въпросите, повдигнати от Венецианската комисия, както и призив към Европейската комисия да извърши цялостен преглед и анализ на новата конституция и на въведените чрез нея кардинални закони, с цел да провери дали те са съвместими с буквата и духа на достиженията на правото на Общността и по-специално с Хартата на основните права на Европейския съюз;
- Г. като има предвид, че приемането на кардиналните закони предизвика безпокойство по отношение на редица области, по-специално независимостта на съдебните органи, независимостта на централната банка, независимостта на органа за защита на данните, наличието на справедливи условия за политическа конкуренция и смяна на политическата власт, както и т.нар. „закон за стабилност“, съгласно който системата за данъчно облагане на доходите подлежи на одобрение от мнозинство от две трети, и кардиналните закони, които предоставят изключително право на настоящото мнозинство да назначава служители за необичайно дълги мандати, като това се отразява на способността на бъдещите правителства да управляват;
- Д. като има предвид, че новият ръководител на Националния съдебен орган и главният прокурор ще имат правото да разпределят дела на съдилищата, като по този начин се нарушава принципът на право на достъп до съд и на справедлив съдебен процес, както и принципът на независимост на съдебните органи;
- Е. като има предвид, че съгласно новата конституция и нейните преходни разпоредби наименованието на Върховния съд беше променено на „Kúria“ и че 6-годишният мандат на бившия председател на Върховния съд бе прекратен преждевременно след едва две години;
- Ж. като има предвид, че новата конституция предвижда намаляване на задължителната

възраст за пенсиониране на съдиите и прокурорите от 70 на 62 години, с изключение на председателя на Kúria и главния прокурор, което е възможно да се окаже дискриминационно и което ще доведе до излизането в пенсия на приблизително 300 съдии, което представлява сериозна намеса в независимото функциониране на съдебните органи;

- З. като има предвид, че съгласно разпоредбите на новата конституция предишната система от четирима парламентарни комисари е заменена със само един комисар, като преждевременно се слага край на 6-годишния мандат на комисаря за защита на данните и свободата на информация и неговите правомощия се прехвърлят на новосъздаден орган, което представлява сериозна намеса в неговата независимост;
- И. като има предвид, че унгарският парламент прие няколко закона с обратна сила, като по този начин се нарушава един от основните принципи на европейското право, а именно да не се приемат закони с обратна сила;
- Й. като има предвид, че неотдавна приетият закон за църквите и вероизповеданията съдържа разпоредби с необичайно ограничителен характер относно регистрацията на църкви и предвижда регистрацията да подлежи на одобрение от парламента с мнозинство от две трети;
- К. като има предвид, че съгласно разпоредбите на конституцията правомощията на Конституционния съд на Унгария за преразглеждане на свързаните с бюджета закони бяха ограничени в значителна степен;
- Л. като има предвид, че големият брой въпроси, прехвърлени за подробно уреждане в обхвата на кардиналните закони, чието приемане изисква мнозинство от две трети, включително въпроси, които би следвало да се уреждат чрез обикновен политически процес и които поначало се решават с обикновено мнозинство, е повод за безпокойство, както бе посочено в доклада на Венецианската комисия;
- М. като има предвид, че Вивиан Рединг, заместник-председател на Европейската комисия, подчерта намерението на Европейската комисия да провери дали новата организация на съдебната система в Унгария се отразява на независимостта на съдебните органи; като има предвид, че Нели Крус, заместник-председател на Европейската комисия, и Vaira Vike Freiberga, ръководител на групата на високо равнище за свободата на медиите и плурализма, нееднократно изразиха своята загриженост във връзка със свободата и плурализма на медиите в Унгария;
- Н. като има предвид, че председателят на Европейската комисия José Manuel Barroso подчерта на 18 януари 2012 г., че освен правните аспекти, има изразено безпокойство по отношение на качеството на демокрацията в Унгария и призова унгарските органи на властта да зачитат принципите на демокрацията и свободата и да ги прилагат не само на теория, но и на практика в политическия и социалния живот на Унгария;
- О. като има предвид, че на 17 януари 2012 г. Европейската комисия започна процедура за установяване на нарушение срещу Унгария по три теми: независимостта на Унгарската централна банка, намаляването на задължителната пенсионна възраст на съдиите, залегнала в Основния закон на Унгария и независимостта на органа за защита на данните; също така поиска от унгарските органи допълнителна

информация по въпроса за независимостта на съдебната система;

- П. като има предвид, че в своята резолюция от 15 декември 2010 г. относно състоянието на основните права в ЕС (2009 г.) – действително прилагане след влизането в сила на Договора от Лисабон¹, Европейският парламент призова за „последващи действия във връзка със съобщението от 2003 г. относно член 7 от Договора за Европейския съюз с цел определяне на прозрачен и последователен начин за овладяване на възможните нарушения на правата на човека и подходящо използване на член 7 от ДЕС въз основа на новата структура на основните права“;
- Р. като има предвид, че унгарското правителство и по-специално унгарският министър-председател в своето писмо до Комисията и обръщайки се към Европейския парламент, заяви готовността си да се занимае с разрешаването на проблемите, предизвикали процедурите за установяване на нарушение, да измени съответното законодателство и да продължи да си сътрудничи с европейските институции извън рамките на съдебните процедури;
- С. като има предвид, че Европейският парламент има ролята да наблюдава зачитането на основните права, свободи и принципи във всичките 27 държави членки, както е установено в европейското право;
1. Изразява сериозно безпокойство по отношение на положението в Унгария във връзка с упражняването на демокрацията, правовата държава, зачитането на правата на човека и на социалните права, системата за контрол и противодействие, равенството и недискриминацията;
 2. Призовава унгарското правителство, в общия интерес на унгарските граждани и Европейския съюз, да се съобрази с препоръките, възраженията и исканията на Европейската комисия, Съвета на Европа и Венецианската комисия по отношение на гореспоменатите въпроси и да измени съответните закони по необходимия начин, при зачитане на основните ценности и норми на Европейския съюз;
 3. Приема за сведение ангажимента на Европейската комисия, Съвета на Европа и Венецианската комисия обстойно да разгледат съответствието на унгарското законодателство не само с буквата, но и с духа на европейското право;
 4. Призовава Европейската комисия, в качеството ѝ на пазител на договорите, да следи отблизо евентуалните изменения и прилагането на споменатите закони и тяхното съответствие с буквата и духа на европейските договори, както и да проведе изчерпателно изследване, с което да гарантира:
 - а. пълната независимост на съдебната система, по-специално като бъде гарантирано, че Националният съдебен орган, прокуратурата и съдилищата изобщо биват управлявани без да им се упражнява политическо влияние, както и че мандатът на независимо назначените съдии не може да бъде произволно съкращаван;
 - б. че при регулирането на унгарската национална банка се съблюдава европейското законодателство;

¹ Приети текстове, P7_TA(2010)0483.

- в. че институционалната независимост на защитата на данните и свободата на информация бива възстановена и гарантирана от буквата и прилагането на съответното законодателство;
 - г. че правото на Конституционния съд да преразглежда законодателството бъде напълно възстановено, включително правото да преразглежда законодателството в областта на бюджета и данъчното облагане;
 - д. че свободата и плурализма на медиите бива гарантиран от буквата и прилагането на унгарския закон за медиите, особено по отношение на участието на представителите на гражданското общество и опозицията в Съвета за медиите;
 - е. че новият избирателен закон отговаря на европейските демократични норми и зачита принципа на смяна на политическата власт;
 - ж. че правото за упражняване на политическа опозиция по демократичен начин бива гарантирано в рамките на институциите и извън тях;
 - з. че законът за църквите и религиозните деноминации зачита основните принципи на свобода на съвестта, както и да не бъде допуснато регистрацията на църквите да бъде подчинено на одобрението на мнозинство от две трети в унгарския парламент;
5. Призовава Европейската комисия да изиска становището на Венецианската комисия относно законодателния пакет, състоящ се от новата конституция, преходните разпоредби и кардиналните закони, в неговата цялост и да продължи да работи по тези въпроси заедно със Съвета на Европа;
 6. Възлага на Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, в сътрудничество с Европейската комисия, Съвета на Европа и Венецианската комисия, да следи дали и как се прилагат препоръките на Комисията и на Европейския парламент, посочени в точка 4 от настоящата резолюция, както и да представи своите заключения под формата на доклад;
 7. Възлага на Председателския съвет, в светлината на доклада, описан в точка 6, да прецени дали да бъдат активирани необходимите мерки, включително мерките в съответствие с член 74д от Правилника за дейността и член 7, параграф 1 от ДЕС;
 8. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, Съвета на Европа, правителствата и парламенти на държавите членки, Агенцията за основните права, ОССЕ и генералния секретар на ООН.